

Člankovna lista: --

Celo leto . . . K 50—
Pol leta . . . 26—
Četrt leta . . . 13—

Člankovna lista Jugoslavije:
Celo leto . . . 66—

Posamezne številke
za štiri strani 60 v.

Uredništvo i. upravništvo:
Maribor, Koroška ulica
5. — Telefon št. 220.

STRAZA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Inserati ali oznanila
se računajo po K 1.80
od enoredne politvrste
pri večkratnih oznanilih
— popust

„Straža“ izhaja v pos-
edeljek in petek popoldne
Rokopisi se ne vračajo

Z uredništvom se more
govoriti vsak dan od
11. do 12. ure dopoldne

25. številka.

Maribor, dne 10. marca 1920.

Letnik XII

Up in farbarija.

Vse demokratske sanje o politično-nasilni premoči po volitvah so se izkazale kot goljufiva fata morgana. Dve rešnički bilki ste še ostali našim slovenskim demokratom, namreč: up v enkratno, v daljni prihodnosti fantastično naslikano politično prihodnost njihove stranke in pa farbarija poslušalcev. Kot agenta demokratsko-goljufivih upov in očitne farbarije nastopata zadnji čas eks-minister Kramer in politični Agro-Merkur dr. Žerjav. Godi se jima danes kot kri- vičnemu hišniku v evangeliu, od katerega je zahteval gospodar račun in ga odslovil iz službe. Sejati, kopati in orati nista znala na jugoslovanski politični tla. Napravila in ustvarila sta si nekaj strankarskih prijateljev z mamonom odklenane politične moči in pri teh prijateljih iščeta sedaj opore in pomoči, ko sta sama politično obnemogla. Hodita po evangelijsko iz kraja v kraj, ponujajoč preradodarno demokratski zdravili: up in farbarijo. Priromala sta tudi v ob- mejni Maribor, da bi se uverila, koliko še verujejo mariborski JDSarji v njih up za prihodnost in v je- dno moč farbarije.

Dr. Kramer se je proslavljal zadnjo nedeljo na JDS shodu v Mariboru kot zgodovinska korifeja. Znal je zbiti v govorniško celoto vse jugoslovanske dogodljaje od preobrata do konca lastnega trgovinskega ministriovanja. Povedal je, kaj vse so se name- ravali storiti demokrati v dobrobit in napredek Jugo- slavije, a ostalo je le pri demokratskih mislih in pri sklepih za prihodnost, ker jih je odslovila prerano se- danja vlada. G. zgodovinar Kramer je v svoji demo- kratski skromnosti zamočal svoje zasluge, ko je še bil minister in politični naddelavec. Zgodovinski pre- žalostni fakti glede Kramerjevega osebnega delovanja so: njegovo brezdelje pri zakonskih načrtih za kon- stituanto in njegove izvoznice, katere je podpisaval kot trgovinski minister. Nahrnil je z nekaj tisoč va- goni Avstrijo, v Jugoslaviji pa je razmnožil verižni- štvo in tihotapstvo. Pri ministrskem posvetovanju, ko je padla valutna odločitev, pa je kimal z Veljkovi- čem, katerega se je bal in katerega se je upal od de- mokratov okraščiti edini starosta — dr. Tavčar. To-

re, bivši ministrski demokrat Kramer ni storil nič za Jugoslavijo, samo misli je storiti, pa bo, če bi še — zlezel enkrat na ministrski stolec.

Zlahtar Žerjav pa se je lotil v upu na boljšo prihodnost prav domače politike: ljubljanskega škola in slovenske duhovščine. Ljubljanski škof je baje en- krat sklical svoje duhovne na posvet, pa ne, da bi jih pozval na dušebrižno delo, ampak na politično agita- torično. Kaj bi rekla slovenska javnost, ako bi bil i- sto storil dr. Žerjav kot deželni predsednik z okraj- nimi glavarji? Pozabil je reva agro-merkurična, da je tudi on pozval k sebi prav vse okrajne glavarje iz cele Slovenije. Pri tem posvetu jim je namenil zau- pati svoje spletkarije glede od njega skrupčanega vo- lilega reda in jim zabijati nasilno postopanje pri volitvah v prid JDS stranke. Seve, do tega posveta z okrajnimi glavarji ni prišlo, dr. Žerjav ga je odpo- vedal telegrafično, ker je moral sam pobrati svoja sa- modržna šila in kopita ter predati vlado. Po Kramer- jemem vzgledu je pozabil tudi dr. Žerjav na svoje predsedniške zasluge za Slovenijo. Poslušalce bi bilo zanimalo Žerjavovo poročilo o njegovi časnikarski cenzuri, njegovi prvotni nazeri o denarni izmenjavi 1:4, njegove aretacije, razpusti občin in njegovo dol- go korito, krog katerega je zbral celotno žlahto, še niti žlahtnika dr. Pfeiferja v Mariboru ni pozabil.

Žerjavov sklepni up, da je demokratska pri- hodnja moč v vztrajanju v opoziciji, pa so prokleli celo njegovi pristaši. Nekdanja opozicija je dvignila na moči Protiča in Korošca; pokopala pa bo Pribe- viča in Agro-Merkurja Žerjava.

Kdor je poslušal v nedeljo Kramerja in Žerja- va, moral se je zadovoljiti s pogledom v — demokrat- sko bodočnost in s frazersko farbarijo, zavijanjem fak- tov in s skrbnim molkom o lastnih nezastugah.

Mi se nikakor ne čudimo govorniškemu neuspe- hom Kramerja in Žerjava, sta še pač politična mla- deniča, katerih še nista zapustila up in farbarija.

Prepričani smo pa, da sta odnesla Kramer in Žerjav od svojih mariborskih JDS poslušalcev sod-

bo: Blagor ubogim na duhu, če verjamejo političnim barvam, s katerimi sva jih nafarbala!

Delo demokratov na Koroškem.

Nikdo ne bo tajil, da je glavna zasiuga koroške slovenske duhovščine, da ni utonila Koroška v nem- štu. Strankarstvo je koroški duhovščini tujka. Ko- roški duhovnik pozna edino le vero in narodnost. Ta- ko je bilo in ostalo do danes na Koroškem.

Koj po vojaški zasedbi Koroške od naše strani se je lotila navduševanja koroškega prebivalstva za jugoslovansko demokratsko stranko. Ljudska stranka je pustila demokratom to narodno spreobračanje Ko- roške v nadi: naj imajo enkrat veselje, naj pokažejo vsaj enkrat, če so res zmogni kacega resnega požrt- vovalnega dela, uspehov in napredka. Ljudska stran- ka je posegla v narodno delo na Koroškem le na iz- rečno povabilo in še to samo parkrat.

Koroške politične, narodne in gospodarske vaje- ti so zgrabili z vso sile demokratski uradniki, kate- ri so preplavili od našega vojaštva zasedeno Koroško. Lotili so se narodnega dela po demokratsko napred- nem receptu. Začele so se po Koroškem veselica za veselico, godba je svirala, demokratski advokati so govorili na shodih, koroško ljudstvo je veseljačilo, ra- jalo in poslušalo. Danes se je demokrat s Korošcem veselil, jedel in pil, drugi dan pa ga je zmerjal ali ga pa sploh niti pogledal ni, ko je prišel koroški kmet k njemu v urad. Ščasom se je koroško ljudstvo navohilo veselice, ki so mu le praznili žepe, zasmrde- la pa mu je surovost demokratskih uradnikov, strez- nijo se je v ljuti jezi nad demokrati, ki so si prisvo- jili nalog, pridobiti mnenje Korošcev za Jugoslavijo.

Danes priznavajo vsi rodoljubi iz Koroške, da je demokratsko narodno budno delo na Koroškem več škodovalo, nego pa koristilo. Danes že pridajajo iz Koroške na našo stranko kliči: Pridite vi, pošljite

LISTEK.

Mariborska ulična imena.

(Razgovor na Onem svetu — priobčil dr. L. Lenard.)

(Dalje.)

„Tega pa jaz ne vem . . .“
„Ne ve tudi nikdo drug, ker pri nas se dela vedno tako, da nikdo ne ve in vsakdo zabavlja. Naš narod je kot otrok, ki se uči nositi hlače.“

„Vi imate vedno krepke govorniške figure in vaši spisi se bodo čitali po naših knjižnicah, ko bodo lepo vezana dela Stritarja in Kersnika oprasena sa- mevala v omarah.“

„Pisatelja se pa neznana dolgočasila na mari- borski ulici.“

„Povedali ste v življenju marsikaj resničnega, in ako ste koga okraščili, je vedno zadelo. Toda sve- ta predrugačili ne boste. Mi smo polni revolucionarnih fraz, a pri vsem tem strašno konservativni, ne iz na- čela, ampak iz lenobe mišljenja in stremljenja. Stri- tar in Kersnik sta ravno primerna svetnika našemu inteligenčnemu proletarijatu in zato ju bo častil na uličnih tablicah. Vaši romani so po svojih idejah in obliki zanj veliko preveč revolucionarni in zato velja- te za starokopitneža, ki ne spada med moderno robo. Nekoč bo drugače, a kedaj ne vemo.“

„Ko pojdemo s sveta med Blažene duhove!“
„Torej na svidenje v rajskih vrtovih, koder bo svobodno donela Večna pesem, ki stresa svet in pre- reja zemljo.“

Odpravim se dalje in zagledam starega Petra Dajnkota v visokih škornjih in suknji dopetači.

„Moj poklon, gospod dekan! Prišli ste na mari- borsko ulico!“

„V kakšnem pravopisu pa?“

„Seveda v takozvani Gajici. Drugega rokopisa ne poznamo.“

„Kaj! S temi rokomavharskimi črkami me ho- čete ovekoveti? Ako me ne napišete z mojo „Daj- ničico“, napišite me raje s pošteno nemško gotiko. Če- mu ste me sploh dali na ulico? Sestavlil sem nove čr- ke, katerih rojaki niso marali in so jih koj zavrgli, poleg tega sem sp še nekaj brezpomembnih verskih knjižic. Če me ne ovekovete radi mojih črk, pa ni- mam sploh nobene druge zasluge za narod. Moje ime je postalo znano samo po mojih bicarnih črkah . . .“

„Pomislite! To vendar ni mogoče, da bi vaše bizarne črke sedaj vpeljali v javen promet?“

„Zakaj ne? Povejte Hrvatom in Srbom, da ste se pripravljali z njimi zediniti samo, ako sprejmejo moj alfabet. Pošljite mirovni konferenci v Pariz ulti- matum, naj takoj piše dokumente z „Dajničico.“

„To ni mogoče!“

„Če ni mogoče, pa z Bogom! Ostanem pa raje nemškutar, kot da bi se pisal z „Gajico.““

Vidim, da s starim gospodom ni razgovora. Ne pozna drugega, kot svoj alfabet, ki je njegovo glavno delo in edina zasluga za narod. Poslovim se torej in odkorakam dalje in se prav razveselim, ko zagledam starega, a vedno enako duševno in telesno čilega A. Einspielerja. Gospod je vedel že vse, prišel mi je na- sproti z radostnim obrazom in ognjem v očeh.

„Seveda, cela Koroška še ni svobodna, slabo ste delali, a kar je, to je. Dobro tudi tako in lahko pride bolje. Jaz sem bil v najtežavnejših časih vedno optimist, a sedaj sem še bolj. Odkar je srbski vojak stopil na Gosposvetsko polje . . .“

„Kaj pa rečete k mariborskim novim uličnim i- menom.“

„Jaz sem dobil ulico, ker sem jo zaslužil in ne bom godrnjal, če tudi pridem v družbo ljudi, katerih zasluge niso niti senca od mojih. Ampak to ni prav, da je niste dali tudi staremu Urbanu Jarniku, moje-

mu učitelju in učitelju mnogih izmed nas, enemu naj- večjih Ilirov. Tudi moj prijatelj Matija Majar bi la- hko dobil skromno priznanje za vse, kar je delal in tr- pel. Moj dobri sotrudnik Janežič ima tudi za cel slo- venski narod več zaslug, kot mnogo drugih, katerim ste privoščili cinkaste plošče. Kaj bi tako odrivali te naše Korošce? Kar so delali, so delali za celo Slove- nijo in za Jugoslavijo sploh. Če so delali, so delali za vse in uživajte plod vsi, zakaj bi jih ne počastili i povsod?“

„Priznam, da bi se bilo lahko izbiralo nekoliko bolje. V seznam so prišle osebe, ki so kot pisatelji tretjevrstnega pomena ali celo taki, ki so popolnoma brez pomena in poleg tega nimajo nobenega stika z Mariborom, prišli pa niso moške, ki so največjega po- mena za celo Slovenijo, da, za Jugoslovane sploh. Al vendar na splošno smo lahko ponosni! Pomislite, ka- ko lepa, rodoljubna imena smo dobili. Imamo „Črto- mirovo“ ulico . . .“

„Bil je junak resignacije, ki se je po porazu na bojišču odpovedal vsem narodnim idealom ter vsa svo- ja hrepenenja prenesel na oni svet . . .“

„Ciril in Metodovo ulico“ . . .

„Dasiravno sta ta dva velika moža po vsej ve- rojetnosti imela le zelo malo ali celo nobenega ne po- srednega, ne neposrednega stika z našo Slovenijo. Al bi ne bilo za Maribor bolj primerno, da bi ime- novali ulico po Gorazdu, ki je bil njun najboljši uče- nec in naslednik, ter po vsej verjetnosti prekmurski Slovenec?“

„Valvazorjevo“ . . .

„Bil je ponemčen Lah, ki je spisal lepo topogra- fijo Kranjske in podal prispevke za domači folklor. Drugače je pa tri četrtine vsega, kar je napisal, se- daj brez vrednosti. Njegove razprave o coprnica in o hudičih, njegove fantastične stare storije vendar ne zaslužijo, da se ovekoveti pisatelji. Kar je naredil, je naredil kot specifičen Kranjec in radi tega zasluži, da dobi ulico v Ljubljani . . .“

„In Vegova . . .“

(Konec prihodnjic.)

vaše narodne delavce in govornike, da bodo rešili in oteli, kar so zavozili demokrati s svojim nesmiselom za delo med prostim ljudstvom, ki tirja od svojih vodi teljev ljudskega razumevanja, ljubezni in vsaj delnega smisla za kmetске težnje.

Ali ne pobijajo ti klici koroških rodoljubov vse demokratske fraze o napredku pri delu za narod? Današnji demokrati poznajo le veselice in par govorniškin fraz v nedeljo in praznik; v delavnik pa surovo zadržanost nad priprostim ljudstvom. G. demokriti, niti enkrat nismo slišali iz vaših glasil, kaj da ste storili doslej za Koroško. Citali smo is o veseljah in veseljaških prireditvah, katere pa ne prišteva nobeden trezno misleč Jugoslovan med pozitivno — naravno delo. Da danes iščemo zastoj po mnogih krajih Koroške jugoslovanskega navdušenja, to dejstvo je demokratski greh!

Primerjamo danes Koroško in Prekmurje — delo demokratskega frazerstva in pozitivno delo naše stranke. Prekmurje gori danes navdušenja za Jugoslavijo; na Koroškem pa nas bo stalo še mnogo truda in dela, predno bomo popravili kar so zagrešili demokrati s svojim laži veseljaškim napredkom.

Dolžnost naše nove deželne vlade bo, da posveti svojo pozornost Koroški, pokliče na delo Ljudsko stranko, naj pomore ona, da bo Koroška res tudi iz ljubezni, prepričanja in navdušenja jugoslovanska.

Nemškutarija vsled zasluge demokratov dviguje glavo.

Pri nas v bližini državne meje bomo morali vedno gojiti čisti narodni duh in navduševati ljudi k narodni zavednosti. Slovenska, Ljudska stranka s Kmetško zvezo je bila, v naših obmejnih krajih oni mogočni faktor, ki je s svojimi neštevilnimi političnimi, izobraževalnimi, verskimi, mladinskimi in gospodarskimi organizacijami gojila med priprostim narodom narodni čut. Celo v najhujših časih, ko so nas na vse kriplice pritiskali ob steno, se naše organizacije niso strašile narodnega boja. Poznamo pa „narodnjake“ — demokrate, ki so tik pred vojsko in med vojsko vrgli puško v koruzo in so se oblekli v uniformo narodno-indiferentnih „rodoljubov“ in avstrijskih oficirjev, so krivili svoje hrbte pred nemškimi veljaki. Drugi so bili zopet rekvizitorji za živino, seno, žito in drugo kmetovo blago. Tretji „rodoljubi“ sedanjega demokratskega kalibra pa so vrgli med vojne liferante, vojne dobičkarje in verižnike.

In ko je prišel preobrat in se je predvsem po zaslugi naše stranke ves narod dvignil za Jugoslavijo, tedaj so vstajali drug za drugim tisti ljudje, ki so poprej prešerno nosili svoje puhle glave kot avstrijski oficirji, ovađuhi ali vojni liferanti in so samo oni hoteli imeti vladu in upravo Jugoslavije v svojih rokah. Domišljevali so si, da so oni in le oni ustanovitelji Jugoslavije. Poznamo v Mariboru človeka, ki je kot avstrijski rezervni poročnik celo dobo vojne služboval „na fronti“ v Mariboru v neki bolnišnici, je visoko in prešerno nosil svojo glavo, si redil trebušek, na slovenske pozdrave je odgovarjal samo s „Servus“, a danes hoče imeti on patent na ustanovitve naše države. Res, so tudi izjeme v nasprotni stranki. Nekateri pristaši demokratske stranke, n. pr. g. dr. Rosina in dr. Sernee, sta bila vedno zavedga in neomadeževana narodnjaka in sta za svoje zodeljube tudi trpela. A to so le bele vrane.

Eno hočemo danes pribiti: Demokratska, t. j. liberalna stranka je kriva, da v Mariboru in na državnih mejah nemški in nemčurski zmaj zopet tako prešerno dviga svojo glavo.

Leta 1914 so iz Maribora in okolice gonili naše najboljše rodoljube po mariborskih ulicah kot največje hudočelce. Poulična fakinaža jih je zasramovala, opljuvala, pretepala, in obmetavala z blatom. Nato so jih spravljali v grške ječe gladovat in trpinčit. Ovađuhi s črnimi dušami, ki so zakrivali leta 1914 ta grda dejanja, so danes zavezniški demokratske in njene „Samostojne“ stranke. Imena Kresnik, Wratschko, Paskolo, Hohnig itd. povedo dovolj!

Dne 27. januarja 1919 so se v Mariboru skupno navalili na Slovence zagrizeni Nemci, renegati in vsenemško navdahnjeni socijalni demokrati. Hoteli so pokazati svetu in ameriškim misiji, da je Maribor nemško mesto. Kri je tekla, napad se je izjalovil: In tiste, ki so ta napad povzročili je pozneje in jih še danes klika: Pfeifer—Zerjav—Koderman—Lipold—Voglar božala z mehkimirokavicami kot svoje

Demokratski stranki pa, ki je bila doslej edino le cokolj glede pozitivnega dela za Jugoslavijo, odrekamo vsako politično moč na deželi. Naj si obdrži v svojem okrilju mestno frakarstvo, ki ni za drugo nego za zabavo, ljudstva pa nam naj ne zastruplja in odvraca od trobratske države, ki nam je vse na svetu.

Zakaj se niso podali: Pribičević, Zerjav in Kramer na Koroško, da bi sporočili Korošcem o demokratskih neuspehih in svoji vladni nedelavnosti? Ti gospodje tolažniki in oznanjevalci demokratske moči in bodočnosti se ne upajo na Koroško, ker se zavedajo, da bi jih ljudstvo obsodilo in menda celo napodilo. Strašili bodo po lahkovernem Zagrebu, po fražerski Ljubljani in veseljaškem Mariboru: Koroško celino bodo pa prepustili, da jo preorjela Ljudska stranka in njena Kmetška zveza. Ko bo pa enkrat od našega dela preorana koroška celina, potem bo pa začel vtihotapljati eden demokrat za drugim v Korotan, da zaseje seme strankarskega prepira, ki je doslej edini vidni plod demokratskega dela.

Naše slovensko ljudstvo pa bo tedaj res napredno, kadar bo izprevidelo demokratske laži in se otrelo demokratskih pijavk, ki znajo naš narod le izžemat, ga odirati in gojiti med njim nezadovolje nad komaj ustanovljeno SHS državo.

javne in tajne zavezniške. Nemci in nemčurji so dobili v Mariboru pod to kliko najlepša stanovanja, obrtne in trgovske lokale, dajalo se jim je dobre službe, obrtne liste, pomagalo se jim je verižiti in tihotapiti. Na ta način je zrastel germanski zalegi greben.

Ko je meseca novembra prevzel dr. Grega Zerjav vladu Slovenije, so začeli „demokrati“ koketirati še bolj na debelo z Nemci, renegati in socijalnimi demokrati. Na deželi so najgrši narodni odpadniki in izdajice prijatelji in politični zavezniški demokratskih „narodnakarjev“. Njih filijalka „Samostojna“ ima v naših krajih edino nalogo, da napolni prazni liberalni strankarski teaterski jarecijski gledalec. Ali naj javno pribijemo imena onih mariborskih, slovenjebistriških in šentlenartskih „demokratsko-narodnih“ prvaških advokatov, ki se z velikanskim in brezmejnim „rodoljubjem“ potegujejo za uboge preganjane nemčurske gostilničarje, tihotapce, verižnike in ovađuhe? Nočemo biti osební. A nepolito dejstvo je, da od kar je zavlada la v Sloveniji liberalno-socijalistična era, je padel narodni čut demokratskih narodnjakov globoko pod ničlo.

V Studencih mečejo Wallischevi in Nachtigalovi oprode zavedne slovenske delavce iz delavnice, jih zasramujejo, ker so Slovenci, Nemci in sociji, ki rujejo proti državi imajo boljše službe, a Pfeifer—Zerjavova klika še do danes ni dala našim trpinom zahtevanega zadoščenja. Od velikomestne propagande plačani socialdemokratski listič „Volksstimme“ za hrbtno ig javno hujska proti Slovencem, prinaša naravnost satansko hujskajoče in izzivajoče članke, a cenzura to vse mirno gleda. Pač pa je slaviti doktor Senekovič zaplenil v „Slov. Gospodaru“ članek, v katerem je člankar mirno in stvarno kritikoval prejšnjo vladu ob njenem nastopu.

Znano nam tudi je, da sta dr. Koderman in prof. Voglar pripravljala načrt, da bi se bilo v mariborskem okraju odstavilo 32 najbolj narodnih županov, ozir. gerentov, samo radi tega, ker so prisliši Slov. Ljudske stranke. Povemo pa, da liberalni mladinski prvaki niti niso vredni, da bi našema Galundru, Florjančiču, Verniku, Supaniču, Serbineku in drugim našim zavednim možem — županom odvezali jermene pri cevlih. Na njih mesta so hoteli nastavitl razne Mermolje, Hohnike, in menda celo Paskole in Kresnike.

In to so počenjali ti ljudje celo v časih, ko še mednarodna komisija na severni meji ni izvršila nameranih korektur! Ali vas ni sram vaše črne ovađuske duše, ko se vežete z narodnimi in državnimi sovragi samo radi tega, da bi pridobili kaj več pristašev in glasov za bodoče volitve!

Novo vladu pa pozivamo z vso odločnostjo, da v Mariboru in okolici ter na državnih mejah korenito pomete z golaznijo, katero so vzgojili demokrati.

Predsednik kluba neodvisnih dr. Smolake se je pogajal z zastopniki parlamentarnih strank in zlasti z demokrati in radikali glede nove vladne koncentracije ali vsaj širše koalicije. Pogajanja niso obvezna, pa jim baje pripisujejo beograjski politični krogi veliko važnost.

Pri prihodnji parlamentarni seji gre za zaupnico vladi. Izvenstrankarski klub dr. Smolake je zavzel stališče, da bo dal vladi kvorum, glasoval bo pa proti vladi. Demokrati polagajo vse svoje zaupanje v zadržanje kluba dr. Smolake napram vladi.

Glede seje narodnega predstavništva dne 8. t. m. je važno, da je podal na njej jasne izjave naš poljedelski minister Ivan Roškar. Poslanec Jova-

novič je interpeliral Roškarja, zakaj se ni ukrenilo vse potrebno, da se preprečijo poplave v najrodovitnejših krajih Bačke, Banata ter Vojvodine. Minister Roškar je odgovoril točno in jasno, da ni bilo za te naprave dovoljenega dovolj kredita in ne dovolj stavbenega materiala, prišle so vmes še tudi prevozne neprilike radi pomanjkanja premoga. Roškar zagotavlja interpelatorja, da se je že vršila tozadevna ministrska konferenca, na kateri se je dovolil material in devetmilijonski kredit. Ta Roškarjev odgovor je zadovoljil tudi poslanca Jovanoviča.

Roškarjev im izvajanjem je pritrjevala cela zbornica, le demokratske surovine so delale neokusne in netaktne medklice.

Relacija naše valute 1:4 pride pred narodno predstavništvo, kakor hitro pride na dnevni red zakon o narodni banki.

Ministrski svet je zaključil razprave o volilnem redu. Kakor hitro bo volilni red dotiskan, pride pred parlament.

Trgovinski minister Ribarac si je pridržal sam pravico nadzorstva pri razdelitvi kontingenta izvoznice. Se prejšnja vlada je razdelila kontingent na posamezne pokrajine in določila, da dobi vsak izvoznico, ki plača carino in zagotovi zdravo valuto. Demokrati in socijalisti pa so prakticirali izvedbo te določbe le v svoje strankarsko korumpirane namene. Sedaj je odklenalo tozadevni korupciji, ker bo Ribarac sam nadziral razdelitev izvoznice.

Demokrati imajo večino v verifikacijskem odboru, a kljub dejstvu, da jih je pozvala vlada, naj se sestane ta odbor in verificira šest mandatov, se demokrati doslej niso odzvali temu pozivu.

Po Beogradu krožijo čudne govorice o bivšem trgovinskem ministru Kramerju. Izginili so važni akti, kakor oni o prevzetju falske elektrarne in izvozni akt glede mesa proti kompenzaciji za nagrobne spomenike.

Prejšnja demokratsko-socijalistična vlada je prav do dna izčrpala vse državne blagajne. Na pravila je še povrh 14 milijarde dinarjev nepokritega dolga. Ako bi se bili uveljavili ukrepi bivšega prehranjevalnega ministra socijalista, bi se bilo zadolžilo že samo prehranjevalno ministrstvo za 1 milijardo v enem letu.

V not, katero je poslal Wilson zaveznikom v zadevi jadranskega vprašanja, vztraja na svojem prejšnjem stališču glede Reke in Albanije. Nota je v obliki zmernejša od prejšnjih.

Kardinal Dubois pride dne 12. t. m. v Zagreb, kjer ga bo sprejel nadškof Bauer in zagrebska duhovščina. Dne 14. t. m. poseti kardinal še tudi Ljubljano.

Bivši ruski poslanik na beograjskem dvoru knez Trubeckoj je dospel v Beograd.

Jugoslovanskim diplomatskim zastopnikom v Soliji je imenovan bivši tajnik srbskega poslanstva na Dunaju Dimitrijevič.

Italija.

Uradni list javlja odlok o uvedbi živilskih izkaznic za vse občine kraljestva in zasedenega ozemlja. Te izkaznice se morajo uvesti do 1. aprila.

V smodnišnici v Bologni je izbruhnil iz neznanega vzroka požar. Požar je zahteval več smrtnih žrtev in povzročil nepregledno škodo.

General pehote Caviglia se je pripeljal v Beljak, da pregleda čete koroške fronte.

Nemčija.

V Monakovem so se vršile velike demonstracije proti tihotapcem, verižnikom in Judom. Demonstranti so hoteli navaliti na notranje ministrstvo, ker se očita notranjemu ministru, da ni bolj odločno nastopil proti izkoriščevalcem ljudstva. Policija in vojaštvo je razgnalo demonstrante. Minister za notranje zadeve pa je obljubil, da bo nastopil odločno proti naseljevanju inozemcev in izgnal vse Jude, ki so se naselili po 1. 1918.

Čehoslovaška.

Ob priliki Masarykove 70letnice so se vršile v Pragi velike slovesnosti. Častital je Masaryku ob tej priliki tudi predsednik avstrijske republike Seitz.

Čehoslovaški uradni listi javljajo, da se bodo vršile volitve v narodno skupščino dne 18. aprila, dne 25. aprila pa bodo volitve za senat.

Češko časopisje odločno nastopa proti vsem madžarskim nakanam, da bi ententa dovolila Madžarom nazaj kraje, kateri so priznani Čehoslovaški.

Madžarska.

Po Ogrski se širi gibanje za zopetno osvojitve vseh onih krajev, katere so morali odstopiti gg. Madžari vsem novo nastalim sosednim državam. To gibanje se močno širi po deželi, odkar je postal državni guverner Horthy, ki pozna v svoji narodni nadutosti samo Madžare, a vsem drugim hoče zaviti vrat in jih vtopiti v krvi. Prav madžarsko naziranje Po Ogrskem še vedno zapirajo in vlačijo po ječah vse trezno misleče politike. Pod Horthyjevem guvernerstvom bo madžarski narod še bolj podviljal, kot je že. Na vsak način se bodo morale sosedne države varovati proti morebitnemu nasilju od strani Madžarov in nastopiti proti hunski pustolovščini složno in skupno.

Turčija.

Turki še vedno postopajo na okruten način proti Armencem. Vrhovni svet je sklenil podvzeti e-

Politične vesti.

Jugoslavija.

V Beogradu so se združili vsi poslanci izven strank v skupen blok pod predsedstvom Smolake. Podpredsednik tega kluba je Črnogorec M. Daković, tajnika sta pa poslanca Djumrukčič in Poščič. Ta novi klub nastopa v svojem programu za koncentracijsko vladu, od narodnega predstavništva pa zahteva čimprej volilni zakon. Zahteva pa tudi, da se izvršijo dogovorno z vsemi strankami glavna in temeljna načela ustave.

nergične korake proti tem nasilnostim.

Wilson se je izrekel v zadnji seji proti dejstvu, da bi ostali Turki v Carigradu.

Vse druge države bodo sodile svoje vojne zločince same, edino Turčija mora izročiti vojne krivce zaveznikom. Turškega Enver-paša tirja entente od Nemčije, ker se nahaja baje ta paša v Nemčiji.

Amerika.

Zedinjene države so odklonile s 46 glasovi proti 25 glasom prispevati za stroške zveze narodov, ne da bi te kongres poprej odobril.

Dnevne vesti.

„Nova doba“ javlja, da se preseli politični cirkus Kramer-Zerjav iz Maribora v Celje. Predstava v Celju bo dne 21. t. m. Bomo zopet lahko poročali o teku demokratične slamoreznice. Radovedni smo, katerega Srba bodo prignali k celjski predstavi. Tozadevno poročilo bo prinesla „Straža“ kot komentar in do datek k onemu „Nove dobe.“

Celjski dr. Gustl rešuje jugoslovanstvo po demokratiškem kopitu po celjski okolici, seve je to njegovo narodno delo navadna slamnata rezanica, kakor je označil javno dr. Rosina dr. Reismanovo dosedanje delovanje. Gospodine Avguštin, kaj ko bi Vi malo pogledali po svojem rojstnem kraju in osobito po najbližjem krogu Vaše najbližje zlahte! Tu bi našli celo med Vašimi rodnimi bratci nemškutarijo, da je jo! Naša duševna luč, mladi dr. Zerjav, je posvetil kot deželni predsednik vso svojo politično moč svoji ožji zlahti, stopite tudi Vi, gospod Gustl, za Zerjavom in lotite se marogasto nemškutarskih peg Vaših rodnih bratov. Torej na noge, mladi Avguštin, bratska kri nam ne bodi v sramoto!

Donesek k Zerjavovi zlahti. „Slovenec“ zbira Zerjavovo zlahto. Evo, zopet en Zerjavov zlahtnik več: In ta je naš odslovljeni vladni komisar, g. dr. Viljem Pfeifer. Smo se čudili, kako je mogel dr. Zerjav mirno gledati, kako razsipno gospodari g. Vilko, kako se veže z Nemci, ovaja naše rodoljube, tiska na lastno pest mariborski drobiž in celo mnogo več, nego ga je prijavil, zaide med tihotapce, ne pozna resnicoljubja itd. In za vse take, zadnjega cestnega pometača nevedne nečednosti je pisal dr. Zerjav Vilčetu še priznalno pismo! Odkod ta prisiljena ljubeznjivost napram človeku, katerega je v Mariboru obsojalo vse? G. dr. Vilko je Zerjavov zlahtnik in se baje prav pri prvih kolenih. Deblo sorodstva Zerjav-Pfeifer bomo zaupali javnosti prav natanko. Zanimivo sorodstvo to. Zerjav — Agro-Merkur v Ljubljani, Pfeifer — še več nego Agro-Merkur v Mariboru. — Ednega je že zehkala sodnija, drugega pa še bo!

Trgovci in obrtniki VLS., pristopajte k Jugoslovanski obrtni zvezi, ter snujete Obrtno zvezo po vseh krajih Slovenije. Naročajte krasni stanovski list „Jugoslovanski obrtnik“, kateri stane 20 K na leto. List izhaja vsak mesec dvakrat. Udnina za Obrtno zvezo znaša 2.— K letno. Vsak obrtnik, kateri pristopi k Jugoslovanski obrtni zvezi, temu bo zveza pomagala v vseh vprašanjih, ki se tičejo obrtnega stanu. Zveza bo oskrbovala člane s sirovinami in s potrebnim obrtnim orodjem. Ako se v eni občini zgodi skupno pet članov, se isti imegujejo posebna zveza, ali krajevna Obrtna zveza. Prosim, da priglasijo vsaka občina vsaj pet članov. Naročnina za „Jugoslovanski obrtnik“ in članarina se pošljeta na naslov: Korošec Dragotin, Braslovče.

Pozor pred goljufi! Uprava narodnega gledališča v Zagrebu je natiskala okoli 2000 komadov bonov, ki jih je potrebovala pri predstavi „Mereadel.“ Ti boni so tiskani v francoskem jeziku in se glase na 100 in 50 fr. v zlatu. Na obeh straneh imajo ta tekst: „Republique Francaise. Bon de cent (ili cinquante) franc en or. Paris, le 17. janvier 1919. Secretaire: Lafajete. 100 (upr. 50). President: Renaudel. 100 (upr. 50)“ in na vogalih št. 100 ali 50. Boni po 100 fr. so rumene, po 50 fr. pa modre barve. Dasi je bila po uverjenju gledališčne uprave večina teh bonov takoj po predstavi uničena, poslužujejo se goljufi v Zagrebu in okolici teh bonov in jih izdajajo za francoski denar. Občinstvo se svari pred takimi goljufi in se pozivlja, da vsak slušaj take, če tudi poskušene goljufije takoj naznani pristojni oblasti, da se zamore proti krivcu postopati po zakonu.

Podravska podružnica Slov. Plan. društva skliče redni splošni zbor za leto 1919 prihodnjo nedeljo, t. j. 14. marca v gostilni g. Frica Glaserja na Smolniku, ob 15. ozir. 14. uri pri vsakem število navzočih članov po običajnem dnevnem redu. — Načelnništvo.

Mariborske vesti.

Shod mariborskega kršč. delavskega ženstva se je vršil v nedeljo popoldne v dvorani JSZ. Shoda se je udeležilo več sto delavk, služkinj in delavskih žen. Shod je otvorila predsednica ženske skupine JSZ. tov. Jančič. Dala je besedo g. Čalki Krekovi, ki je v prekrasnem govoru opisala dolžnost in pravice slov. delavskega ženstva. Njenemu govoru, ki je šel del. ženstvu do srca, je sledilo veliko pritrjevanje in je g. C. Krekova lahko uverjena, da je bila njena pot v Maribor uspešna. Govoril je še tov. Krepek, ki je navduševal navzoče delavsko ženstvo za lepe cilje, ki jih ima začrtane v svojem programu kršč. delavske organizacije ter jim je v imenu iste zaklical „pozdravljene, živele“ vrle sobojevnice za uresničenje kr-

ščanskega delavskega programa. Za govornikom ste nastopili dve zastopnici služkinj, in sicer to: Poplatnik in Zorec, tovariša Ver in Bračko v imenu moške skupine JSZ. Ob koncu je še podala g. C. Krekova razna pojasnila glede služkinj, oziroma njihove zahteve, ki so jih izvajevale v Ljubljani. Govorila je tudi zastopnica ženskega društva g. ravnateljica Stupeca ter g. profesor Bogovič. Ob koncu ste bili sprejeti naslednji resoluciji: 1. Slov. kat. del. ženstvo zbrano na shodu Delavske zveze v Mariboru zahteva splošno volilno pravico za vse delavsko ženstvo. 2. Slov. kat. delavsko ženstvo obsoja nesramne napade nasprotnih strank, ozir. njih časopisja in govornikov, proti dokler Korošcu in ljubljanskemu škofu Jegliču ki sta si pridobila neveljavih zaslug za slovenski narod, izrekajoč jima najpopolnejše zaupanje. Po sprejetju resolucij je zaključila predsednica lepo uspeh prvi shod mariborskega kršč. delavskega ženstva.

Shod Slov. ljudske stranke v Mariboru je bil dne 8. t. m. sijajno obiskan. Dvorana je bila premajmna, da bi sprejela vse naše somišljenike iz Maribora. Predsedoval je dr. Leskovar. Govorili so: dr. Capuder o političnem položaju, Zebot o gibanju narodnih nasprotnikov, dr. Verstovšek je zavračal liberalne laži, Karba in Ver sta govorila v imenu delavcev, Habjanič v imenu obrtnikov in pismonoša M. Božičev za begunce. Shod je bil zelo živahen. Velike ovacije je vprizorilo občinsvo mestnemu gerentu dr. Leskovarju, ki je obljubil popraviti to, kar je zavoženega. Naša stranka raste. Mi imamo ljudstvo za seboj in to nam daje poguma!

Gospodje govorniki na JDS shodu v Mariboru so nalašč vlekli svojo govorniško slamo do 1. ure popoldne, da se ni mogel oglasiti nobeden proti govorniku, ki bi bil javno postavil na laž demokratiške komedijante.

Na JDS shodu v Mariboru ni bila pretežna večina pravih JDSarjev Kramer-Zerjavovega kopita, ampak narodnih socializtov. Ti so prišli z namenom, da bi ugovarjali govornikom. Samo večurnemu govorniškem rezanju slame se imajo mariborski demokrati zahvaliti, da ni prišlo do skandalov. Pri morebitni drugi JDS politični predstavi bi se znalo goditi JDS kolovodjem malo drugače kot prvič. Objavljamo po zahtevu narodnih socializtov, ki baš niso najboljši prijatelji Pfeifer-Voglarjevi.

Zadnji „Delavec“ je napisal: „V vznešenih besedah je razjasnil g. šolnik Voglar itd. Gromovit aplavz je sledil prvim besedam narodnega predstavnika Voglarja.“ Gospodje, s takim pisarjenjem se smešite. Vsak Mariborčan pozna govorniške zmožnosti velepolnaka Voglarja. Njemu bi kdo ploskal, pojdite, pojdite! Take laži nisi niti za cirkus Kramer-Zerjav.

Opozorjamo na zborovanje mariborskega orlovskega okrožja, ki se vrši v ponedeljek, dne 15. t. m., popoldne ob dveh v dvorani katoliškega pomočniškega društva (Apotekarska ulica). Udeležba je obvezna!

Mestna plinarna javlja občinstvu, naj štedi s porabo plina, ker je pošel v plinarni ostravski premog, pridolovanje plina iz trbovljskega pa dela velike težkoče.

Opozorilo. Opozarjajo se hišni gospodarji in najemniki stanovanj, da bodo kaznovani z veliko denarno globo, ako addajajo stagovanja, odnosno meblovanje sobe brez dovoljenja državne stanovanjske komisije. Dotične stranke, ki se vselijo v taka stanovanja, bodo brezpogojno morale izprazniti stanovanja. Vsak gospodar mora takoj javiti prosta stanovanja, stranke pa meblovanje sobe. — Državna stanovanjska komisija.

Mestno gledališče: Repertoire: V četrtek, 11. marca „Knjiga za pritožbe“, abon. B-28; V soboto, 13. marca „Prepeluh“, abon. A-27; V nedeljo 14. marca popoldne ljudska predstava „Revček Andrejček“.

Dopisi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. V „Jugoslaviji“ od dne 28. II. 1920 si je nekdo nam dobro znan dopisun med drugim privoščil tudi nas slovenske fante in nam predbacival „protidržavno agitacijo.“ Nesramnost čez nesramnost! Vas, g. dopisun teh laži, pa vprašamo: Ali Vam je znano, da smo se mi fantje odzvali klicu naše domovine v letu 1918, da smo branili naš Maribor, da smo šli v boj za Slovenski Korotan, da smo rešili verig naše Prekmurce? Nismo zlezli v zapeček, kakor ste to storili Vi, ki ste slekli koncem januarja leta 1919 jugoslovansko uniformo in hajdi domov, dočim ste nemškutarski Avstriji pridno robotali. Oživeti Vam hočem v duhu tudi oni napad na Radgono: Mi smo šli v snegu in v zimi peš, da rešimo to mesto; šli smo, da če treba tudi poginemo. A Vas je prišla nenadoma „mrzlica“, na povelje milostljive ste morali ostati celo v postelji, dasi ste bili zdrav kot riba v Ščavnici. Poznamo Vašo veliko narodnost, ki je pač na jeziku, nikakor pa ne v srcu. Zakaj kramljate v gostilnah z „Gnädige“ samo nemški, čemu nas izzivate s to švabščino? Če Vam tekne naš kruh, spoštujte tudi naš jezik! Kako ste se hvalili v vlaku med Radgono in Ljutomerom, ko se Vam je posrečilo, da Vas je dravska divizija zopet oprostila, „da mi ni potrebno služiti.“ In baš v onih dneh je bil vsak mož in vsak častnik dobrodošel. Bil je napad na Koroškem. Zaman smo upali, da greste braniti tudi Vi kralja in dom, ne, Vi ste stikali raje za smolo, gobami in jajci, pisali ste raje ovadbe, kje se prekorači policijska ura itd. Iz vsega tega se vidi, da gospod, Vi za našo Jugoslavijo niste storili ničesar in niste upravičeni, sumničiti narodnih mladeničev neresničnih dejanj. Če

Vam je kaj znano, le kar z imeni na dan, to je polje za ovadbo, ne pa policijska ura! Konečno še dober nasvet: Pustite nas v miru. Vam je narodnost že minila, kajti še svoje lastne žene ne morete naučiti slovensko.

St. Ilj pri Velenju. Postrežljivost, prijaznost in vpljudnost pošnega urada v Velenju v zadnjih časih ni Bog ve kako velika. O tem se je morala prepričati tudi posojilnica v St. Ilju. Imela je odvise denar vlagatelj in hotela denar spraviti naprej ter ga naložiti zopet na obresti. Temu se je pa mogočno uprla velenjska pošta dne 23. februarja s tem, da veleložni g. poštar ni hotel sprejeti denarja. Bilo je 12 tisoč kron v bankovcih, med temi pet tisočakov. Vse lepo žigosano in kolkovano. Pa bistri pameti mogočnega g. poštarja so se zdeli ali bankovci sumljivi ali žig ali kolki ali celo posojilnica. Rekel ni nič, ampak vse skupaj zavrnil. Seveda, s tem se olajša delo na pošti. Da ima posojilnica pri tem občutno škodo, to bo g. poštar vkljub svoji v denarni smeri slabo razviti pameti najbrž tudi razumel. Da tega posojila ne bo vtaknila v žep mirnim potom, si velmožni B. poštar v Velenju že lahko misli. Sicer pa naj živi in procvita postrežljivost, prijaznost in vpljudnost pošnega urada v Velenju.

Topolšica. Topolški učitelj Skalar podeljuje koncesije za gostilne. Skalar ni več zadovoljen z vlogo gromovičevega govornika, v novjšem času bi bil rad še nekaj „okrajni glavar“ za Topolšico in po možnosti še za okolico, kajti obljubovati je začel kar na svojo pest koncesije za gostilne, seveda le tistim, ki se z dušo in telesom postavijo na stražo za „Samostojno“, dete — dojenčka liberalne stranke. „Če boste naš, bom že jaz govoril z okrajnim glavarjem“. Domisljivo, smešno, visoko leteče misli! Njegovi pogovori in obljube so vsakomur postale naravnost obrtne. Torej, kdor želi dobiti koncesijo za gostilno, naj se blagovoli odslej obračati na učitelja Skalarja v Topolšici in on bo že vsled svoje znane in milostne prijaznosti „govoril z okrajnim glavarjem“ potem pa imate koncesijo v žepu! Seveda to milost pa skaže le tistim, ki so otroci Samostojne. Naspretnikom pa ne ponuja nič, ker kot učitelj Saleške doline se ravna po zapovedih liberalnega katekizma, ki se glasi: Liberalcem groš, klerikalcem knof!

Iz laškega okraja. „Kmetijski list“ št. 9 od 26. svečana nastopa proti bivšim štajercijancem in nemščurjem, kateri so sedaj v Samostojni, in sicer piše tako-le: „Kdor ni za ta naš državotvorni program, tak tudi član naše stranke biti ne more. Zahrbni elementi tajno hujskajo proti Srbom, posebno so to bivši štajercijanci. Na take jastrebe je treba paziti, da ne širijo strupa med ljudstvom.“ Da, tukaj ste zapisali resnico, taki jastrebi imajo sedaj svoja gnezda ravno v Samostojni, kar se je najlepše pokazalo v St. Lenartu nad Laškim, kjer so bili tisti ljudje, kateri so napadali duhovnike in našo stranko zaradi Srbov, izvoljeni v krajevni odbor Samostojne. Torej le brezovo metlo v roke, potem bo pa malo pri Samostojni ostalo.

Rogaška Slatina. Mnogo naročnikov naših listov se pritožuje nad nerednostjo pri časnikih, ki jih dobivajo zelo pozno, dostikrat pa se sploh izgubijo. Nekateri so potem hudi na list, pravijo, plačali smo ga, zdaj nam ga pa ne pošiljajo. A časopis ni nič kriv, pač pa pošta; zato prosimo pristojno oblast, da izda strožje naredbе.

Listnica uredništva.

V zadevi Schittig piše rodoljub z dežele: „V zadnji „Straži“ čitam dr. L.—ov napad na okrajnega glavarja Žitnika v Kranju. Ker poznam moža jako dobro, vem, da se mu dela krivica. Žitnik je rodoma Nemec-Kočevar, vendar ni bil nikdar zagrizen nemškutar in v nacionalnem oziru morda celo boljši, kakor marsikateri politični uradnik-Slovenec, ki je zdaj na vrhu. Sch. je pa — in to je glavno — morda poleg dr. Senekoviča v Ljubljani eden najboljših upravnih uradnikov. Pri njemu ne obleži noben akt, je v uradu od ranega jutra do poznega večera — in zato strah lenim uradnikom. Med vojsko je storil silno veliko za kranjski okraj. . . . O tem je splošna sodba edina. Kar se tiče verskega prepričanja, se informirajte pri duhovnikih tega okraja“ itd. . . . Odgovor: Priznate sami, da je mož Nemec-Kočevar, torej pokočevarjen Slovenec-renegat. Ali si morete predstaviti, da bi n. pr. kakšnega madžarskega notarijusa iz Prekmurja postavili za predsednika deželne vlade v Ljubljani? Ali mislite, da bi Italijani Slovenca postavili za guvernerja v Trstu? — Pravite, da mož je dober birokrat, a to ni glavno, ampak čisto postransko. Potreba je organizatorja z globokim jugoslovanskim narodnim prepričanjem, to pa ne more biti človek, ki nikdar ni imel niti slovenske narodne zavednosti. — Pravite, da je med vojsko mnogo storil za svoj okraj! Največ menda za Tržič, ki je nemškutarski, najslabše je z njim zadovoljna Skofjaloka, ki je slovenska. Ugledni gospodje župniki, svetni veljaki, trgovci, krčmarji se izražajo o njem jako ugodno, a čisto drugače pa revno ljudstvo, delavci in kmetje. Sicer pa tako mnenje ni merodajno in ni treba iti izpraševati okrog za mnenje, preden se nastavi uradnika. Nerazumljivo je, kako bi bil mož, čegar horizont sega od Karavank do sorskega polja, najbolj pripraven za guvernerja Prekmurja! Versko prepričanje ne pride v poštev, torej ne pojdemo vprašat gorenjskih župnikov. V narodnih in državnih zadevah pa ne bomo brez razlike poslušali vsakega gorenjskega župnika, ker vemo, da je ravno v kranjskem okraju bilo do razpada Avstrije — morda ne brez upliva Žitnikovega — velika večina duhovščine v Šusteršičevem taboru.

Mala naznanila

Razna:

Natečaj.

Mestni magistrat razpiše natečaj gde prevažanja prevažanje premoga iz glavnega kolodvora v mestno klavnico in v mestno kopalnico. Ponudbe z najnižjo ceno se mora vložiti za vsak obrat posebej, najkasneje do 15. t. m. Podrobnosti se izve pri mestnem stavbnem uradu, oddelek za premog v Mariboru. 200

Mestni magistrat.

V najem dam stanovanje in sicer 1 veliko sobo in kuhinjo v Cirknici pri St. Ilju v Sl. gor. Martin Muršec, gostilničar, Cirknica pri St. Ilju. 184

JOSIP NEKREP

tesarski mojster in stavbeni podjetnik v Mozartovi ulici 59 v MARIBORU se priporoča za popravila in za napravo novih stavb za točno :: izvršitev :: ::

URE

vsake vrste se sprejmo v popravilo. Postrežba točna. Cene zmerne Jan Ignacij, Maribor Glavna pošta, 2. nadstr., levo.

Ištem mali min z nekoliko posestva v najem ali na prodaj v spolit v okraju tuj, Celje ali Šoštanj. Naslov v upravnistvu. 182

Kupi sei

Kupujem

po najvišjih cenah hlode, rezan in tesan jelov kakor trd les ter vsakovrstna drva za kurivo. Viktor Glaser, lesna trgovina v Rušah pri Mariboru. 1796

Proda sei

Lahek voz za enega konja z usnjato streho in sedežem, lep velik lovski voz za družino ter več sežnjev mehkih drv je na prodaj v Mozartovi ulici št. 59, Maribor. 184

Službe:

Slikarskega učen-

ca sprejme Ivan Lorber, slikarski mojster, Vetrinjska ulica št. 8, Maribor. 190.

Veletgovina Ludovik Kuharič Ormož

nudi svojo veliko zalogo vsakovrstnega modnega, manufakturnega blaga, platna itd. Nadalje priporoča vedno sveže specerijsko blago, moko, olje. Nakup in prodaja poljedelskih pridelkov. Dobava vsakovrstne železnine, traverz, cementa, kakor tudi poljedelskih in drugih strojev. — Uvoz in izvoz vseh vrst rezanega in stavbenega lesa. — Lastna motorna žaga. Glavna zaloga delniškega ((piva)) 114

Trapist-sir

prvo vrstne kakovosti. kilogram po 42 K prodaja in razpošilja proti poštne povsežju Matija Lah. trgovec Maribor. Glavni trg št. 5. 189

Usnjarski pomočnik

mlad, z dobrimi spričevali se sprejme takoj pri Svetozar J. Veselinović, Beograd, Poinkareva br. 20. 196

Oglas odprave „Jadran“ Maribor

Sol cele odda importna
vagone in eksportna tvrdka
Ferdo Sert, MARIBOR.
Koroška cesta 21
Brsojavi: SERT, MARIBOR. 139

Obvestilo!

Slavnemu občinstvu uljudao naznanjam, da sem otvoril

v PTUJU Krempljeva
ulica št. 2
(v nekdanjih LEPOSCHÉ-vih prostorih)

trgovino z železnino

ter z vsemi v mojo stroko spadajočimi predmeti. 231

Zagotavljajoč, da se bom potrudil cenj. odjemalce sedanjim gospodarskim okoliščinam primerno točno in solidno postreči, se priporočam za obilen obisk

Anton Brenčič
trgovina z železnino.

Specijalist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Benjamin Ipavic

mногоletni asistent in operater Ljubljanske in Dunajske univerzitetne ženske in porodniške klinike (prof. E. Wertheim) ordinira 11-12, Maribor Gosp. ul. 46. 198

Dostojna dekleta

pridna, za napravo zavojčkov sladne kave se takoj sprejmejo. Podružnica Jovo Gligović, Glavni trg 21, Maribor. 201

Osnovni čisti domači kapital popolnoma vplačan

v zl. din. 2,500,000.—

Rezervni fondi glasom vknjižb v zl. din. 9,885,283.—

Današnja vrednost rezervnih fondov znaša preko

20,000.000.—

v zlatih dinarjih.

Bančno-zavarovalni zavod

Beogradska zadruga A.D.

ustanovljena let 1882.

Centrala: Beograd (lastna palača) na vogalu Karadjordjeve, Hercegovačke in Travnike ulice.

Filijala za Hrvatsko, Slavonijo, Medjumurje in Prekmurje v Zagrebu.

Filijale: Zagreb, Skoplje, Solun; snujejo se pa v Sarajevu, Ljubljani in v Novem Sadu. — Glavna zastopstva v občinah

Osnovana leta 1882 od prvih narodnih ljudi. Današnja uprava je v rokah uglednih predstavnikov našega naroda. Predsednik je gospod Luka Čelović, trgovec in veliki borec za naše narodno ujedinjenje.

Člani upravnega odbora so: gospodje Ljuba Davidović, bivši ministrski predsednik, Kosta Stojanović, bivši minister, sedaj vladni delegat na mirovni konferenci; Obrad Blagojević, odvjetnik; Mihajlo Marjanović, podpredsednik beogradske občine; Todor Gjuric, trgovec in Vlada Marinković, trgovec.

Člani nadzornega odbora so: gospodje Todor Mijailović, veletrogoec, Kosta Glavinic, bivši minister, sedaj komisar, Privilegovane Narodne banke; dr. Bogdan Gavrilović, vsehčiliški profesor; dr. Nikola Vulić, vsehčiliški profesor in Živojin Pannović, trgovec.

Vrednost rezervnih fondov sestoji iz: akcijske Privilegovane Narodne banke za kraljestvo SHS, državnih rent in obveznic; nadalje iz lastnih palač v Karadjordjevi ulici, Hercegovački in Zvornički ulici, v kojih eni je največji in najmodernejši hotel „Bristol“; velikega nepremičnega posestva na Kazalšnom trgu v Beogradu; hotela „Svoboda“ v Skoplju, ter iz lastne tvornice stekla v Paraćinu — kar reprezentira danes vrednost 20,000.000 dinarjev v zlatu ali preko 150,000.000.— kron.

Zadruga se bavi z naslednjimi zavarovalnimi posli:

zavarovanje proti škodi po požaru in streli: zgradb, poslopij, trgovskega blaga, stavbenega in drugega lesa, vsa industrijska podjetja, kakor: tvornice, žage, mline, ter v obče vsa zavarovanja te vrste;
zavarovanje za življenje: in to za slučaj smrti in doživetje, doto za hčerke in odpravnine za dečke, razna kombinirana zavarovanja;
zavarovanje proti nezgodam ali nesrečam: kot pri posameznikih ali družbah, pri tovarniških in drugih delavcih;
zavarovanje proti škodi na vltomu: kakor pohištva, blaga in ostalih vrednostih.

Vsa zavarovanja prevzema najkulantneje ter po najpovoljnejših premijskih plačilih.
Otvoritev bančnega odseka se naknadno naznani.

Iščejo se zanesljivi in marljivi zastopniki za mesta, kakor tudi zastopniki za vodstvo glavnih zastopstev po občinah.

Vsa pojasnila daje rade volje interesentom:

Filijalka Beogradske zadruge v Zagrebu
Dalmatinska ulica 5.